

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ: ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

Чули, що недавно був прийнятий закон, яким посилено кримінальну відповідальність за ухилення від сплати податків. Що саме змінилося і як застосовуються нові правила, з якої дати?

Дійсно, Законом від 17.11.2021 № 1888-IX (далі – Закон № 1888) були внесені зміни, зокрема, до **ст. 212 Кримінального кодексу** (далі – КК). Давайте подивимося, що саме змінилося.

Дуже зросли штрафи

1. Згідно із ч. 1 ст. 212 КК – за умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що входять до системи оподаткування, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів у значних розмірах, передбачено штраф у розмірі від 5 000 до 10 000 НМДГ (**від 85 000 до 170 000 грн**) з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до 3 років або без такого.

Для порівняння: до змін розмір штрафу становив від 3 000 до 5 000 НМДГ (від 51 000 до 85 000 грн).

Під значним розміром у цій статті КК розуміють суму, яка в 3 000 і більше разів перевищує розмір НМДГ. Згідно з п. 5 підрозд. 1 розд. XX Податкового кодексу в цьому випадку застосовується встановлений законодавством розмір ПСП для відповідного року. Тому в 2021 році значною вважається сума 3 405 000 грн (1 135 грн x 3 000).

2. Згідно із ч. 2 ст. 212 КК – за дії, перелічені в ч. 1 ст. 212 КК, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або якщо ці дії призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних

цільових фондів коштів у великих розмірах, передбачено штраф у розмірі від 10 000 до 15 000 НМДГ (**від 170 000 до 255 000 грн**) з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Для порівняння: до змін штраф за такі порушення становив від 5 000 до 7 000 НМДГ (від 85 000 до 119 000 грн).

Великим є розмір, який у 5 000 і більше разів перевищує НМДГ, у 2021 році це 5 675 000 грн (1 135 грн x 5 000).

Змінилися умови звільнення від відповідальності

Частина 4 ст. 212 КК передбачає умови звільнення від кримінальної відповідальності за умисне ухилення від сплати податків. Таке звільнення можливе, якщо до моменту притягнення до відповідальності всі податки, збори (обов'язкові платежі), а також фінансові санкції та пеня сплачені.

Для порівняння: раніше в ч. 4 ст. 212 КК було сказано, що сплатити ці платежі має особа, яка притягується до відповідальності. А зараз просто зазначено, що ці платежі мають бути сплачені.

Очевидно, сплатити їх тепер може суб'єкт господарювання, на якому працює особа, що притягується до кримінальної відповідальності. Наприклад, на підприємстві утворилася заборгованість зі сплати податків і керівника притягують

до кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків. У цьому випадку сплатити штраф може і підприємство.

За несплату ЄСВ штрафи не змінилися, але...

Розміри кримінальної відповідальності за умисне ухилення від сплати ЄСВ залишилися незмінними (**ст. 212¹ КК**). Проте були внесені зміни до **ч. 4 ст. 212¹ КК**, яка стосується умов звільнення від кримінальної відповідальності. Ці зміни аналогічні тим, що і в ч. 4 ст. 212 КК: умовою звільнення від відповідальності є сплата ЄСВ, фінансових санкцій і пені, а хто саме сплатить ці суми, тепер не важливо (чи особа, яка притягується до відповідальності, чи підприємство, на якому утворилася ця заборгованість).

Нововведення діють із 25.11.2021

Закон № 1888 передбачає, що нововведення набувають чинності з дня, що настає за днем його опублікування, але не раніше дня оголошення КМУ про початок діяльності **Бюро економічної безпеки України** (далі – БЕБ).

Закон № 1888 був опублікований у «Голосі України» від 24.11.2021 № 222, а Кабмін оголосив про початок роботи БЕБ теж 24.11.2021 (розпорядження КМУ від 24.11.2021 № 1493-р).

Отже, Закон № 1888 набув чинності з **25.11.2021**, і з цієї дати кримінальна відповідальність застосовується в нових розмірах.

МИ ГАРАНТУЄМО ВАМ ОТРИМАННЯ КОЖНОГО НОМЕРА ВИДАННЯ

P

Якщо ви не отримали свій номер вчасно – повідомте нам:

- за телефоном **(056) 370-44-25**
- на електронну адресу: **kachestvo@balance.ua**